WYOBRAZIĆ SOBIE LEPSZE MIASTO. ZA NAMI 16. WEEKEND ARCHITEKTURY W GDYNI

Posted on 31 August 2026

Od 27 do 30 sierpnia Gdynia stała się centrum dyskusji o architekturze, dziedzictwie i odpowiedzialnym projektowaniu. 16. Weekend Architektury pod hasłem „IMAGINE" zachęcał do uruchomienia wyobraźni i wspólnego namysłu nad miastem odpowiadającym na potrzeby obecnych i przyszłych pokoleń.

W wydarzeniu uczestniczył p.o. dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa Michał Krasucki, który wygłosił prelekcję poświęconą modernistycznym miastom znajdującym się na Liście światowego dziedzictwa UNESCO. Narodowy Instytut Dziedzictwa reprezentowała również krajowa koordynatorka Europejskich Dni Dziedzictwa Patrycja Jastrzębska, która wzięła udział w dyskusji dotyczącej skutecznych sposobów edukowania o dziedzictwie modernizmu i jego popularyzowania, a także wsparła przygotowanie wystawy „Od drzwi do drzwi: historyczna stolarka Gdyni".

Tegoroczne hasło festiwalu odwoływało się do „miejskich marzeń" - tych śmiałych i dalekosiężnych, które wymagają konsekwencji, odpowiedzialnego planowania i wieloletniej pracy, ale również tych mniejszych, związanych z jakością codziennego życia. Program wydarzenia przypominał, że dobra architektura zaczyna się od uważności na człowieka, jego potrzeby, poczucie bezpieczeństwa i relacje z otoczeniem. Ważną częścią rozmów były zatem zagadnienia projektowania inkluzywnego, architektury empatycznej oraz przestrzeni uwzględniającej różnorodność jej użytkowników.

Naturalnym punktem odniesienia dla tych rozważań była Gdynia. Miasto zrodzone z odważnej wizji, a następnie konsekwentnie budowane jako nowoczesny ośrodek portowy, który do dziś pozostaje jednym z najbardziej wyrazistych przykładów polskiej architektury modernistycznej. Jego historia pokazuje, że miejskie marzenia mogą stać się rzeczywistością, jeżeli towarzyszą im wiedza, odpowiedzialność i długofalowe myślenie o przestrzeni.

Dziedzictwo modernizmu z różnych perspektyw

Gdynia na liście UNESCO - 2026

fot. Patrycja Jastrzębska/NID

fot. Tymoteusz Lachowicz

16. Weekend Architektury w Gdyni, fot. Tymoteusz Lachowicz

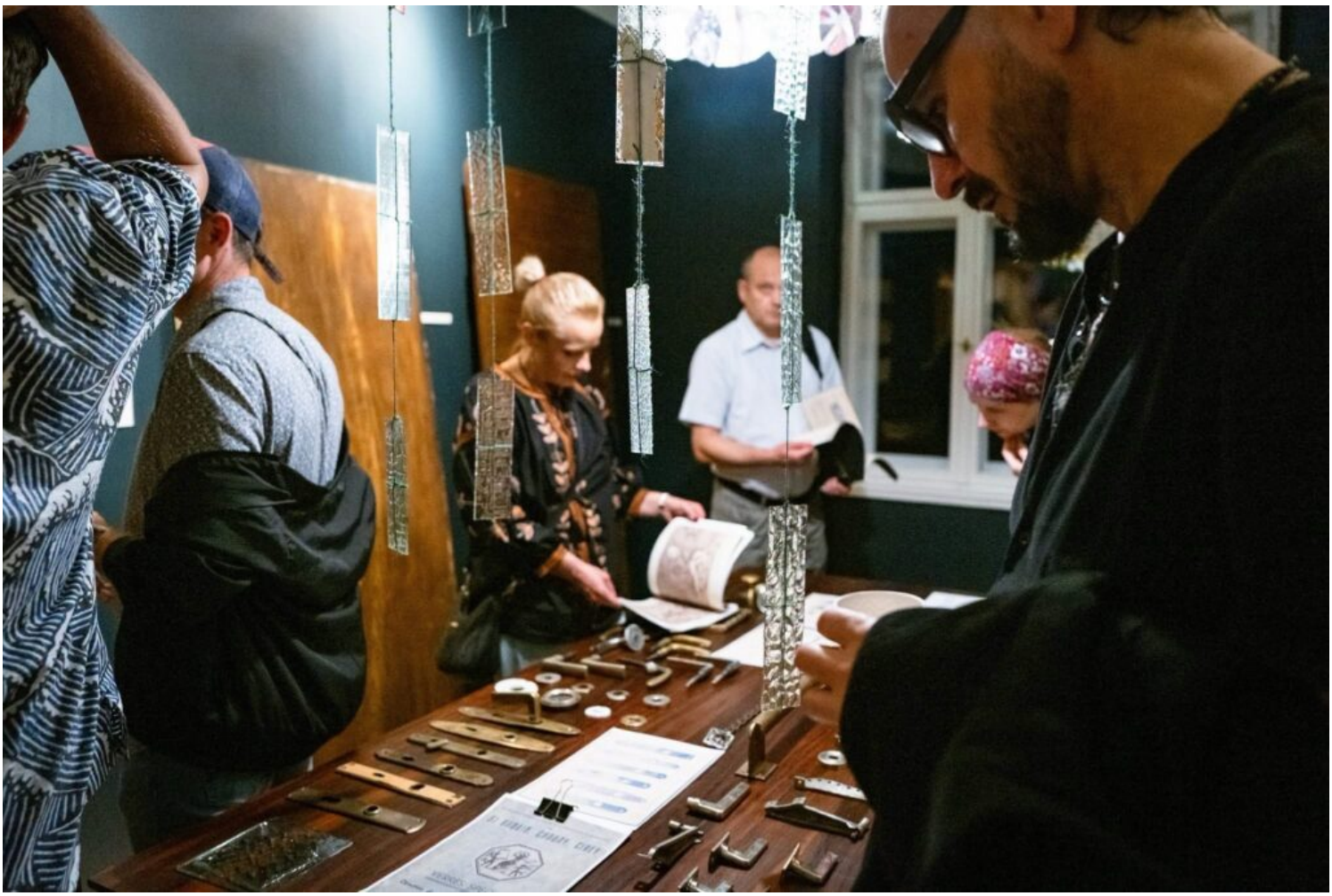

fot. Małgorzata Szura-Piwnik

OD DRZW
DO DRZ

fot. Małgorzata Szura-Piwnik

fot. Małgorzata Szura-Piwnik

Program festiwalu zawierał ekspercką refleksję z bezpośrednim doświadczeniem miasta. Prelekcje i debaty uzupełniały spacery architektoniczne, wystawy, warsztaty, spotkania z twórcami oraz pokazy filmowe i fotograficzne. Dzięki temu uczestnicy mogli przyjrzeć się gdyńskiemu modernizmowi z wielu perspektyw: badawczej, konserwatorskiej, projektowej, edukacyjnej i artystycznej.

W dyskusjach powracały pytania o to, jak projektować miasta pełne życia, jak odpowiadać na potrzeby mieszkańców oraz w jaki sposób chronić dziedzictwo architektury XX wieku, nie odbierając mu miejsca we współczesnym rozwoju. Rozmawiano również o przestrzeniach wspólnych, przyszłości małych miast, rewitalizacji modernistycznych obiektów oraz społecznym znaczeniu architektury.

Jednym z wydarzeń towarzyszących festiwalowi była wystawa „Od drzwi do drzwi: historyczna stolarka Gdyni" w Studiu Rozalia, poświęcona historycznej stolarce gdyńskich kamienic. Punktem wyjścia do opowieści o architekturze i przeszłości miasta stały się

drzwi, element codzienny i użytkowy, a jednocześnie niosący informacje o zmieniających się stylach, materiałach i rozwiązaniach rzemieślniczych.

Ekspozycja prezentowała zachowane historyczne drzwi oraz zestawiała formy klasycyzujące z modernistycznymi. Pozwalała przyjrzeć się ich konstrukcji, materiałom, klamkom, zawiasom, szybom i kolejnym warstwom farby. Prezentowanym obiektom towarzyszyły fotografie i projekty, wskazujące, jak podczas spacerów po współczesnej Gdyni odnajdywać ślady jej architektonicznej przeszłości. Zwiedzający mogli także zapoznać się z tradycyjnymi technikami konserwacji stolarki.

Podobną rolę odegrały festiwalowe spacery. Prowadzone przez badaczy, architektów, historyków sztuki, konserwatorów i fotografów pozwoliły uczestnikom dostrzec zarówno najbardziej rozpoznawalne realizacje gdyńskiego modernizmu, jak i mniej oczywiste miejsca, wnętrza oraz detale. Trasy poświęcone były między innymi architektkom współtworzącym Gdynię, twórczości Maksymiliana Zuske i Zbigniewa Kupca, modernistycznym wnętrzom oraz relacji architektury ze światłem i kolorem.

Od wyobraźni do odpowiedzialności

Weekend Architektury w Gdyni udowodnił, że dyskusja o architekturze jest zarazem rozmową o jakości życia, pamięci i odpowiedzialności za wspólną przestrzeń. Ochrona modernistycznego dziedzictwa, oprócz specjalistycznej wiedzy i właściwie prowadzonych prac konserwatorskich, wymaga także zrozumienia wartości, które stoją za powstaniem budynków i całych zespołów urbanistycznych.

Hasło „IMAGINE” wybrzmiało jako zaproszenie do marzeń oraz zachęta do działania. Wyobraźnia, wsparta wiedzą, dialogiem i troską o dziedzictwo, może stać się początkiem rzeczywistej zmiany. Pozwala zachować to, co cenne, a jednocześnie odpowiedzialnie rozwijać miasta jako miejsca dostępne, przyjazne i otwarte na potrzeby różnych grup mieszkańców.

fot. Jarosław Wójcik

fot. Jarosław Wójcik

fot. Przemysław Kozłowski